

WORLD CONSUMER RIGHTS DAY 15 MARCH
15 БЕРЕЗНЯ – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ПРАВ СПОЖИВАЧА

РЕЗОЛЮЦІЯ

учасників публічного обговорення в рамках
Круглого столу «Реформування системи захисту прав споживачів:
крок до ЄС чи у зворотному напрямі?»
14 березня 2016 р.

Споживча громадськість, експертне середовище, представники освітніх і наукових кіл та влади, визнаючи вкрай незадовільні результати так званої реформи системи захисту прав споживачів в Україні, пропонують Верховній Раді та Уряду разом з іншими відповідними органами виконавчої влади для виправлення загрозливої для економіки та міжнародного іміджу країни ситуації у сфері захисту прав споживачів невідкладно здійснити рішучі кроки на засадах досягнення сумісності між національною системою ЗПС і ефективною системою ЗПС Європейського Союзу, а саме:

1.В інституціональній сфері:

1.1.Запропонувати Верховній раді України ввести **інститут Омбудсмена (президентського або парламентського уповноваженого) із захисту прав споживачів**, зважаючи на беззахисність споживачів перед недобросовісними представниками бізнесу та заангажованим чиновництвом, а також чисельність багатомільйонної аудиторії споживачів, що включає не лише громадян України, а й громадян інших країн, які законно перебувають на її території та також входять до складу споживчої спільноти, у повній мірі зазнаючи незахищеність споживача та декларативність державних гарантій безпечного і якісного споживання.

1.2.Визнати **безпосередню відповідальність Кабінету Міністрів України** за стан і перспективи розвитку системи захисту прав споживачів як важливої умови оздоровлення внутрішнього споживчого ринку та вітчизняної економіки в цілому відповідно до провідних міжнародних та європейських документів, які саме на уряди країн покладають відповідальність за захист всесвітньо визнаних прав споживачів в умовах ринкової економіки. Саме КМУ не аргументовано сприяв порушенню положень Стратегії сталого розвитку «Україна 2020», яка передбачає дві окремі реформи – у сфері забезпечення безпечності та якості харчових продуктів, а також у сфері захисту прав споживачів.

1.3.Визнати **визначальну роль Міністерства економічного розвитку та торгівлі (МЕРТ)** в питаннях розвитку національної системи захисту прав споживачів, яка складає підґрунтя для успішного функціонування ринкової економіки, центральним фігурантом якої є саме споживач, а рушійною силою виступає споживчий попит. Враховуючи повноваження МЕРТ у формуванні державної політики в секторах економіки, саме цей орган реально налаштований на здійснення довгоочікуваної суспільством реформи системи ЗПС з охопленням всіх інших міністерств і відомств, діяльність яких стосується державних гарантій захисту прав споживачів.

1.4.Визнати помилковим рішення Уряду постановою (№942 від 18.11.2015) щодо передачі державних повноважень із захисту прав споживачів Міністерству аграрної політики та продовольства України, яке не в змозі розробити та проводити загальнодержавну політику захисту прав споживачів в інших секторах економіки поза межами свого міністерства. Такий сценарій не має прецедентів в світі і суперечить європейським підходам до захисту прав споживачів.

1.5.Вимагати від КМУ переглянути вищезначене рішення щодо підпорядкування органу з питань захисту прав споживачів, реально забезпечивши його повноваження на державному рівні.

2.Пропозиції невідкладних дій:

2.1.Створити при КМУ або при Міністерстві економічного розвитку та торгівлі, на базі Консумерської Асамблеї України (додаток – базові засади КАУ) **Робочий орган (Центр, Офіс або інша назва) зі створення основ державної політики у сфері захисту прав споживачів, розробки стратегії та забезпечення її реалізації**, включивши до його складу представників споживчої громадськості, експертів, правознавців, науковців, освітян тощо. Важливо, щоб один із заступників керівного органу (КМУ чи МЕРТ) безпосередньо очолював і координував діяльність держави у сфері захисту прав споживачів.

2.2.Визначити першочергові кроки діяльності Робочого органу:

2.2.1.Розробка **Концепції державної політики у сфері захисту прав споживачів** на відповідних засадах Європейського Союзу та дотримуючись положень Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: “Сторони співробітничать з метою забезпечення **високого рівня захисту прав споживачів та досягнення сумісності між їхніми системами захисту прав споживачів**»;

2.2.2.Провести **публічне обговорення Концепції** із залученням експертів та аналітиків;

2.2.3.**Затвердити** Концепцію та забезпечити широкий інформаційний доступ.

2.3.На основі Концепції розробити, публічно обговорити та офіційно затвердити **Програму дій у сфері захисту прав споживачів**.

2.4.В проекті урядового рішення по затвердженню Програми дій (або в Програмі дій) передбачити обов’язковість **системних звітів** (щокварталу, або раз на півроку, обов’язково – річних та підсумкового по закінченні програми) щодо реалізації положень Програми, а також **поточних звітів** (пропонується - щомісячних) державного органу з питань захисту прав споживачів, визначивши критерії оцінок ефективності дій.

2.5.В подальшому, за результатами аналізу ефективності Концепції та Програми дій, протягом одного-двох років (визначившись відповідно до стану поточної ситуації та перспектив) розробити **документ – стратегію розвитку державної споживчої політики** в Україні на термін 5-7 років з урахуванням оновлених підходів Європейського Союзу в сфері захисту прав споживачів.